

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ КАПІТАЛОМ

**Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи
для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Харків
НТУ «ХПІ»
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ КАПІТАЛОМ

**Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи
для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Затверджено
редакційно-видавничою
радою НТУ «ХПІ»,
протокол № 2 від 29.06.2021 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2021

Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи з курсу «Управління інвестиційним капіталом» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та економічних і менеджерських спеціальностей / уклад. І. А. Федоренко, О.О. Носирєв. Харків: НТУ «ХП». 28 с.

Укладачі: І. А. Федоренко
О. О. Носирєв

Рецензент: Д. В. Райко

Кафедра економіки та маркетингу

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
3.1. Сутність інвестиційного проекту та умови його здійснення	5
3.2. Обґрунтування джерел фінансування інвестиційного проекту	6
3.3. Формування платіжних потоків по проекту	8
3.4. Показники економічної ефективності проекту	10
3.5. Визначення граничних параметрів інвестиційного проекту	16
4. РОЗРОБКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ	21
5. РЕКЛАМНИЙ ПРОСПЕКТ	22
6. ВИСНОВКИ ПО РОБОТІ	22
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ	23
ДОДАТКИ	25

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є заключним етапом вивчення дисципліни «Управління інвестиційним капіталом». Вона виконується для закріплення теоретичних знань та практичних навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних та індивідуальних занять, вироблення в студентів уміння самостійної розробки інвестиційних проєктів, підготовки бізнес-планів та інших інформаційних документів, що характеризують інвестицію.

Тематикою курсової роботи є обґрунтування економічної ефективності інвестиційного проєкту.

Задачею виконання курсової роботи з дисципліни «Управління інвестиційним капіталом» є формування в студентів навичок з:

- ✓ формування інформаційної бази при підготовці інвестиційного проєкту;
- ✓ моделювання інвестиційного процесу;
- ✓ оцінки ефективності інвестицій;
- ✓ підготовки різноманітних організаційно-інформаційних форм, що характеризують інвестиції.

Мета курсової роботи полягає у прогнозуванні параметрів інвестиційного проєкту, оцінці ефективності інвестицій, підвищенні обґрунтованості інвестиційних рішень.

Об'єктом дослідження є інвестиційні проєкти, які впроваджуються на промислових підприємствах.

Інформаційна база дослідження:

Вихідний матеріал добирається студентами на підприємстві під час проходження практики, з опублікованих літературних джерел, матеріалів фінансово-економічної звітності, бізнес-планів підприємств тощо.

Методи дослідження: методи системного, економічного аналізу, економіко-статистичні методи, методи моделювання.

Тема курсової роботи: Обґрунтування параметрів інвестиційного проєкту.

Розрахунки в роботі виконуються тільки за тими формулами, які відповідають конкретній ситуації, що розглядається.

В аналізі інвестицій необхідно враховувати галузеву приналежність суб'єкта господарювання. Це пов'язано із впливом галузевої специфіки на фінансовий і інвестиційний цикли підприємства, ресурсний потенціал і джерела фінансування. Порівняльну оцінку інвестицій доцільно здійснювати за підприємствами, що належать до однієї галузі народного господарства.

Для аналізу інвестиційного капіталу використовують різноманітні фінансові коефіцієнти, їх склад визначається відповідно до цілей і глибини аналізу

2 СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Пояснювальна записка курсової роботи складається з наступних розділів:

Вступ.

1. Формування початкових параметрів інвестиційного проєкту.
  - 1.1 Сутність інвестиційного проєкту та умови його здійснення.
  - 1.2 Обґрунтування джерел фінансування інвестиційного проєкту.
  - 1.3 Формування платіжних потоків за проєктом.
2. Розрахунок показників економічної ефективності інвестицій.
3. Визначення граничних параметрів інвестиційного проєкту
4. Розробка інвестиційної пропозиції.
5. Рекламний проспект.

Висновки

Перелік посилань

3 МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Стратегія формування інвестиційних ресурсів є важливим складовим елементом не тільки інвестиційної, але і фінансової стратегії компанії (фірми). Розробка такої стратегії покликана забезпечити безперервну інвестиційну діяльність передбачених обсягах; найбільш ефективно використання власних фінансових коштів, що направляються на ці цілі, а також фінансову стабільність компанії (фірми) у довгостроковій перспективі.

У вступі студентом коротко обґрунтовується необхідність виконання розрахунків економічної оцінки ефективності інвестицій, роль оцінки в обґрунтуванні рішення щодо здійснення проєкту, визначається мета курсової роботи, формуються задачі, об'єкт, методи дослідження, які дозволяють комплексно розглянути процеси управління інвестиційним капіталом на підприємстві.

3.1 Сутність інвестиційного проєкту та умови його здійснення

У даному розділі необхідно розкрити такі питання:

- причини, що обумовили необхідність розробки та здійснення проєкту;
- стисла характеристика підприємства, на якому передбачається здійснення проєкту. Необхідно зазначити галузь та предмет діяльності підприємства, його форму власності та організаційно правовий статус, місце розташування й адресу, код ЄДРПОУ, а також рік утворення;
- створювана підприємством продукція та її характеристика, споживчі властивості, переваги у порівнянні з аналогами, конкурентоспроможність продукції;

➤ характеристику виробничої бази, на якій передбачається реалізувати проєкт (чинної, створюваної). Необхідно навести відомості щодо устаткування, наявного на підприємстві, його кількості, потужності. Якщо інвестор вирішує питання стосовно заміну старого устаткування новим, то необхідно зазначити технічну характеристику нового обладнання, а також переваги його перед старим (з погляду технологічного процесу);

➤ плановані обсяги виробництва продукції (послуг) у натуральному і вартісному виразі по роках життєвого циклу (Додаток А).

➤ організаційний план здійснення проєкту, який включає найменування робіт і основні етапи їхнього виконання, обсяги й терміни виконання (Додаток Б).

3.2 Обґрунтування джерел фінансування інвестиційного проєкту

Необхідно розкрити наступні питання:

- ✓ обсяг інвестицій, необхідний для реалізації проєкту на етапах життєвого циклу;
- ✓ класифікація джерел фінансування інвестицій;
- ✓ переваги, недоліки окремих джерел фінансування інвестиційного проєкту;
- ✓ власні можливості підприємства у фінансуванні проєкту;
- ✓ позикові джерела фінансування, їхні обсяги, умови використання, терміни повернення позикових коштів.

Кожен інвестиційний проєкт до початку свого здійснення включає процес пошуку фінансових коштів. Через одержання цих коштів необхідно забезпечити рівновагу між інвестиційними витратами та фінансовими можливостями.

Інвестиційна діяльність може реалізовуватися за рахунок:

1. Власних фінансових ресурсів інвестора (*прибуток, амортизаційні відрахування, відшкодування збитків від аварій, грошові накопичення та заощадження громадян, юридичних осіб і т.п.*).

2. Позикового фінансування коштів інвестора (*облігаційні позики, банківські та бюджетні кредити*).

3. Залучення фінансових коштів інвестора (*кошти, отримані від продажу акцій, пайові та інші внески громадян і юридичних осіб*).

4. Бюджетних інвестиційних асигнувань.

5. Безоплатних внесків, пожертвувань організацій, підприємств або громадян.

Аналіз наявних можливостей фінансування та оцінку їхнього впливу на ефективність інвестиційних процесів доцільно здійснювати на основі класифікації джерел.

Використання внутрішніх джерел (самофінансування) має ряд переваг: підвищується стійкість, надійність і кредитоспроможність підприємства,

виключаються витрати на фінансування, підвищується незалежність від зовнішнього капіталу.

Проте в умовах економічної кризи можливості внутрішнього фінансування підприємств обмежені низькими результатами виробничо-господарської діяльності.

Фінансування на основі власних коштів власників підприємств, акціонерів, пайовиків є найкращим із видів зовнішнього фінансування, тому що воно не знижує фінансової стійкості підприємства та поліпшує умови одержання коштів. Другим різновидом зовнішнього фінансування є використання коштів, наданих кредиторами. Основою залучення цього джерела є не участь власників фінансових коштів в інвестиційних процесах, а кредитні відносини, що призводять до додаткових витрат виплати процентів та зниження прибутку.

При виконанні курсової роботи необхідно оцінити можливість використання власних коштів підприємства для фінансування інвестиційного проєкту. При відсутності власних коштів необхідно зазначити умови одержання та повернення позикових коштів.

В цьому розділі також потрібно обґрунтувати рівень мінімальної процентної ставки для дисконтування та прийняття управлінських рішень.

Встановлення вимоги мінімальної процентної ставки повинно здійснюватися з урахуванням можливості використання різноманітних джерел фінансування інвестиційних об'єктів. При фінансуванні інвестицій за рахунок власного капіталу, необхідно розглядати альтернативну можливість використання своїх коштів інвестором на ринку капіталу. Тому мінімальна вимога відсотку, встановленого до інвестиції, не може бути нижчою за відсоток (i_p), що виплачується банками за внесками, який склався на ринку капіталу:

$$i_{\min} \geq i_p. \quad (1)$$

Зазначений відсоток (i_p) являє собою нижню межу для встановлення вимоги. При цьому, чим вищим є ризик інвестиції, тим вище встановлюється значення мінімальної відсоткової ставки. Якщо позначити добавку, обумовлену ступенем ризику величиною P , то можна записати таку вимогу:

$$i_{\min} \geq i_p + P. \quad (2)$$

Якщо інвестиція фінансується повністю за рахунок позикового капіталу, то орієнтиром для встановлення мінімального відсотку є вимога відсоткової ставки кредитора, що надає капітал ($i_{кр}$):

$$i_{\min} \geq i_{кр}. \quad (3)$$

При цьому так само вимога кредитора представляє нижню межу.

Формування остаточного значення обумовлюється також й ризиком, пов'язаним із конкретними інвестиціями:

$$i_{\min} \geq i_{\text{кр}} + P. \quad (4)$$

У тому випадку, коли інвестиція фінансується частково власним (ВК) і частково позиковим капіталом (ПК), у якості індикатору розраховується змішана відсоткова ставка з урахуванням рівня використання кожного джерела:

$$i = \frac{ВКi_p + ПКi_{\text{кр}}}{ВК + ПК}. \quad (5)$$

У практиці інвестиційних процесів вимога мінімальної відсоткової ставки встановлюється підприємцем суб'єктивно на підставі статистичних даних про дохідність раніше здійснених інвестицій та умов надання й одержання коштів на ринку капіталу.

3.3 Формування платіжних потоків за проєктами

У даному розділі необхідно підготувати зведену фінансово-економічну інформацію, яка характеризує потоки доходів та витрат:

- витрати на підготовку проєкту, створення інвестиційного об'єкта;
- витрати, пов'язані з експлуатацією інвестиційного об'єкта;
- витрати пов'язані із залученням позикових коштів;
- виплати та надходження від експлуатації інвестиційного об'єкта.

Здійснення інвестиції можна представити як виплату фінансових коштів у вигляді інвестиційних витрат та одержання доходів (рис. 1) ([8], с. 50).

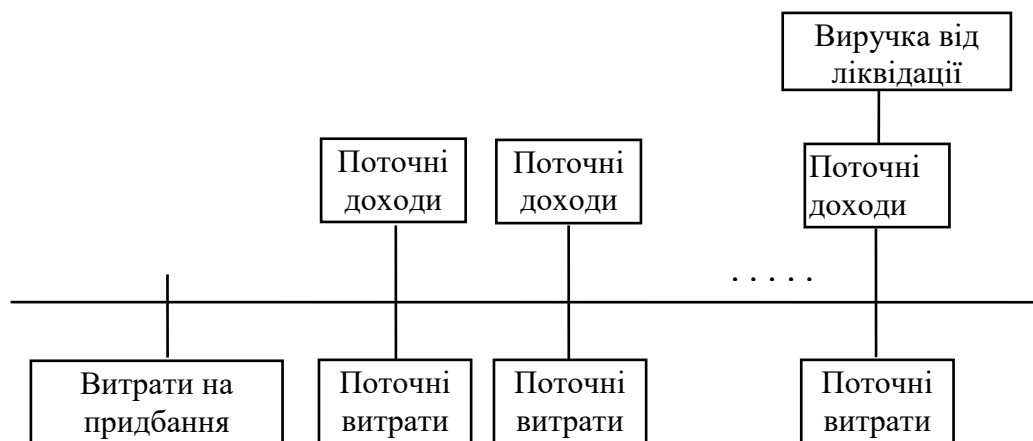

Рисунок 1– Схема інвестиційного процесу

Витрати на створення (придбання) інвестиційного об'єкту – це одночасні витрати, що здійснюються на початку інвестиційного періоду й обумовлюють наступні надходження прибутків та витрат. Вони є найважливішою статтею витрат інвестиційного процесу як за часом здійснення, так й за розмірами. При оцінці розмірів цих витрат крім прямої вартості інвестиційного об'єкту необхідно враховувати й супутні капітальні вкладення.

Поточні витрати – це періодично повторювані витрати, які призначені для компенсації споживаних ресурсів у процесі використання інвестиційного об'єкту. Їхній розрахунок повинен охоплювати весь життєвий цикл інвестицій з урахуванням характеру зміни окремих видів витрат.

До *доходів інвестицій* варто віднести два компоненти: доходи від реалізації утворюваної продукції (послуг) або отримані за рахунок зниження собівартості продукції, доход від ліквідації інвестиційного об'єкту. *Доходи від реалізації* можуть бути подані у виді прибутку або визначені за схемою «витрати – виручка». Для визначення поточних прибутків велике значення має дослідження характеру зміни обсягу продажів у часі. Тому розрахунок розмірів поточних доходів від інвестування коштів пов'язаний із проблемою *маркетингового дослідження ринку*: конкурентів, політики цін, кількості потенційних споживачів і т.д.

Доход від ліквідації інвестиційного об'єкту визначається із урахуванням витрат на ліквідацію та в окремих випадках може перейти до категорії видатків.

Найважливішим моментом в процесі управління інвестиційним капіталом є встановлення загальної тривалості аналізованого періоду, так званого *планового горизонту*. Від його розміру значною мірою залежить ухвалення рішення про здійснення інвестиції. У тому разі коли плановий горизонт менший за термін реалізації інвестиційного об'єкту, виручка від ліквідації не планується.

При формуванні вихідної інформації в курсовій роботі слід прийняти до уваги, що потік поточних інвестиційних платежів може бути представлений також у вигляді запланованої величини чистого прибутку від реалізації проекту, а також грошового потоку. Необхідно враховувати різницю між розміром чистого прибутку (ЧП) та чистого грошового потоку (ЧГП). Грошовий потік – це грошові кошти, які надходять або виплачуються на протязі часового відрізка вибраного за одиницю (наприклад, року). Спрощено ці показники визначаються за наступними формулами:

$$\text{ЧП} = (\text{Д} - \text{В}) \times (1 - \text{Н}) \quad (6)$$

$$\text{ЧГП} = \text{ЧП} + \text{АМ} \quad (7)$$

де: Д – доходи від реалізації продукції чи послуг;

В – витрати на створення та експлуатацію інвестиційного об'єкту;

Ам – амортизаційні відрахування;
Н – ставка оподаткування прибутку.

3.4 Показники економічної ефективності проєкту

У даному розділі на основі сформованого потоку платежів виконується оцінка ефективності інвестиційного проєкту та формулюються висновки згідно з критеріями кожного методу.

Показник **чистої дисконтованої вартості** характеризує перевищення дисконтованих доходів над витратами та змінюється в залежності від значення відсоткової ставки (i), яка використовується для врахування фактору часу. Це витікає з формули розрахунку цього показника:

при незмінних поточних платежах

$$ЧДВ = (d - v) \frac{(1+i)^n - 1}{i \cdot (1+i)^n} + D_n \cdot (1+i)^{-n} - B, \quad (8)$$

при змінних поточних платежах

$$ЧДВ = \sum_{j=1}^n (d_j - v_j) \cdot (1+i)^{-j} + D_n \cdot (1+i)^{-n} - B, \quad (9)$$

де: ЧДВ – чиста дисконтована вартість;

d – поточні доходи від реалізації продукції чи послуг;

v – поточні витрати на експлуатацію інвестиційного об'єкту;

D_n – доходи від ліквідації інвестиційного об'єкту;

B – витрати на створення інвестиційного об'єкту;

n – тривалість використання інвестиційного об'єкту.

При зростанні рівня відсоткової ставки інвестиція може перейти з категорії вигідних в категорію невигідних. Виходячи з динамічності відсоткової ставки в залежності від ситуації на ринку капіталу та умов фінансування проєкту, можна вважати недоліком методу чистої дисконтованої вартості неоднозначність характеристики. Це наочно видно на графіку залежності (рис. 2).

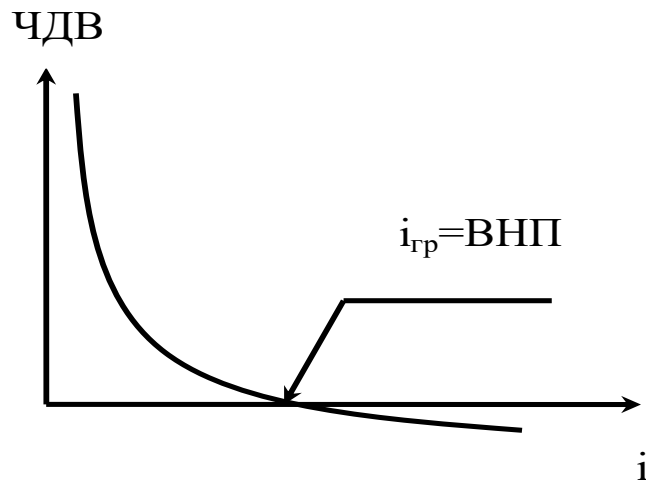

Рисунок 2– Залежність чистої дисконтованої вартості від встановленого рівня дохідності

В роботі потрібно оцінити доцільність інвестиційного проекту згідно з методом чистої дисконтованої вартості та дослідити залежність цього показника від рівня процентної ставки.

Показник **внутрішньої норми прибутку** характеризує розмір доходу на капітал, при якому настає межа ефективності інвестиції, тобто інвестиція є мінімально вигідною. Критерій методу внутрішньої норми прибутковості міститься в наступному: інвестиція є вигідною, коли внутрішня норма прибутковості (ВНП) не нижче гарантованого мінімального доходу на капітал ($i_{\min}$):

$$\text{ВНП} \geq i_{\min} \quad (10)$$

Таким чином, критерій методу внутрішньої норми прибутковості потребує порівняння двох величин: мінімального процента $i_{\min}$, як встановленої вимоги до інвестиційного об'єкта виходячи з зовнішніх умов, що склалися на ринку капіталу, і внутрішнього процента ВНП, що витікає з інвестиційних розрахунків виходячи з очікуваної дохідності капіталу. Для використання критерію необхідно встановити:

- рівень вимоги мінімальної процентної ставки ($i_{\min}$) встановленої до конкретної інвестиції;
- рівень очікуваної внутрішньої процентної ставки (ВНП), який має інвестиція.

Одним з розповсюджених методів визначення рівня внутрішньої норми прибутку є **метод хорди**. На рис. 3 наведено залежність чистої дисконтованої вартості від відсоткової ставки. Задача стосується визначення координат точки перетинання кривої K_1K_2 з горизонтальною координатною віссю. У випадку, коли ця лінія буде мінімально короткою, ці координати практично співпадають з координатами точки M , що знаходиться в місці перехрещення з горизонтальною координатною віссю прямої лінії K_1K_2 , що уявляє собою

хорду.

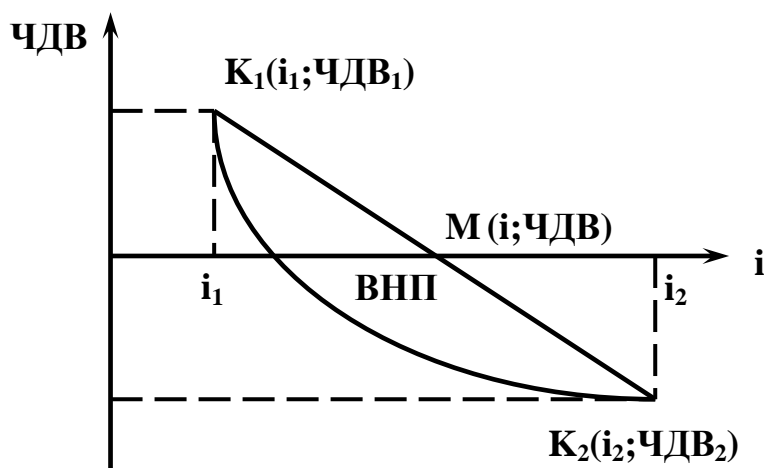

Рисунок 3 – Залежність чистої дисконтованої вартості від відсоткової ставки

В результаті отримаємо формулу розрахунку внутрішньої норми прибутку:

$$\text{ВНП} = i_1 - \text{ЧДВ} \frac{i_2 - i_1}{\text{ЧДВ}_2 - \text{ЧДВ}_1} \quad (11)$$

Розрахунок внутрішньої норми прибутку методом хорди здійснюється відповідно наступним етапам:

1. Скласти рівняння розрахунку чистої дисконтованої вартості інвестицій, що аналізуються.

2. Довільно задати два значення відсоткової ставки i_1 та i_2 , припускаючи, що значення внутрішньої норми прибутку знаходиться в інтервалі між ними.

3. Розрахувати значення чистої дисконтованої вартості для заданих значень i_1 та i_2 . Якщо $\text{ЧДВ}_1 > 0$, а $\text{ЧДВ}_2 < 0$, то переходимо до наступного етапу. Якщо ця вимога не дотримується, то необхідно скорегувати i_1 або i_2 та повторно виконати розрахунки.

4. Визначити значення внутрішньої норми прибутку використовуючи формулу 11.

5. Зробити висновок про ефективність кожного варіанта інвестування відповідно до критерію.

6. Обрати найвигідніший варіант інвестування, виходячи з вимог максимізації значення внутрішньої норми прибутку.

Розглянемо використання методу хорди для розрахунку внутрішньої норми прибутку на умовах:

- витрати на створення інвестиційного об'єкту складають 100 гр. од.,
- чисті грошові потоки – 10, 10, 100 гр. од.

Задамо два значення відсоткової ставки: $i_1 = 5\%$; $i_2 = 10\%$.

Розрахуємо відповідні значення чистої дисконтованої вартості:

$$\begin{aligned} \underline{i_1 = 5\%} \\ ЧДВ &= -100 + 10(1+0,05)^{-1} + 10(1+0,05)^{-2} + 100(1+0,05)^{-3} = \\ &= -100 + 10 \cdot 0,952381 + 10 \cdot 0,907029 + 100 \cdot 0,863838 = 4,9779 \text{ рюд} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \underline{i_2 = 10\%} \\ ЧДВ &= -100 + 10(1+0,1)^{-1} + 10(1+0,1)^{-2} + 100(1+0,1)^{-3} = \\ &= -100 + 10 \cdot 0,909091 + 10 \cdot 0,826446 + 100 \cdot 0,751315 = -7,51313 \text{ рюд} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ВНП} &= 0,05 \cdot 4,9779 \cdot \frac{0,1 - 0,05}{-7,51313 - 4,9779} = \\ &= 0,05 \cdot 4,9779 \cdot \frac{0,05}{-12,49103} = 0,06992 \\ \text{ВНП} &= 6,99\% \end{aligned}$$

Слід зазначити, що чим коротшою буде хорда, тим вища точність показника.

Оцінка ефективності інвестиції може здійснюватися на основі **терміну окупності**, який характеризує час, необхідний для компенсації інвестованого капіталу за рахунок отримуваних доходів. Цей показник характеризує ризик неповернення вкладених коштів та широко використовується при оцінці інвестиційних проєктів. Розрахунок термінів окупності ґрунтується на розподіленні життєвого циклу інвестиційного об'єкту на два періоди та відокремленні частини, протягом якої від'ємне значення грошового потоку перетворюється в додатне. Період окупності розпочинається з початку реалізації проєкту (інвестування капіталу) та завершується моментом перевищення доходів над витратами.

Критерій методу полягає в мінімізації періоду окупності, тобто чим меншим є цей показник, тим ефективнішою вважається інвестиція. Враховуючи, що нульовий рівень показника не відповідає сутності інвестиційного процесу й не може використовуватися в якості орієнтиру, встановлюються нормативні вимоги для здійснення оцінки, які формалізуються у вигляді максимально допустимого терміну окупності ($T_{\text{макс}}$). Критерій окупності формулюється наступним чином: інвестиція вважається вигідною коли очікуваний термін окупності (t) не перевищує максимально припустимий:

$$T \leq T_{\text{макс}} \quad (12)$$

Виходячи з формули 12, оцінка ефективності методом окупності містить два етапи:

- 1) обґрунтування максимального значення;
- 2) визначення очікуваного рівня окупності.

Період окупності встановлюється на підставі методу накопичення платежів, відповідно до якого сума інвестованих витрат зіставляється з кумулятивним чистим грошовим потоком:

$$V = (D_1 - V_1) + (D_2 - V_2) + \dots + (D_T - V_T); \quad (13)$$

$$V - (D_1 - V_1) - (D_2 - V_2) - \dots - (D_T - V_T) = 0. \quad (14)$$

Ефективність інвестованого капіталу оцінюється шляхом порівняння грошового потоку (*cash flow*), який формується в процесі експлуатації інвестиційного проекту і початкової інвестиції. Проект визнають прибутковим, якщо забезпечується повернення всіх інвестицій при прийнятній для всіх інвесторів нормі прибутковості. Обов'язковим є приведення до справжньої вартості як інвестованого капіталу, так і суми грошового потоку. Приведення здійснюється диференційовано щодо кожного етапу подальшого інвестування.

Не рекомендується враховувати рентабельність вартості грошей в часі під час оцінювання раціональності інвестицій, оскільки недоліком рентабельності вкладеного капіталу є якраз те, що він не враховує зміну вартості коштів у часі. Для проектів, які не матимуть грошових потоків аж до кінця періоду, цей показник покаже результат, аналогічний проекту із середнім потоком на початкових етапах розгортання. З огляду на це, методологію оцінки ефективності інвестиційного проекту варто застосовувати у визначенні його привабливості для учасників за певного інвестиційного клімату. Максимально припустиме значення обґрунтовується в умовах ринкової економіки суб'єктивно відносно окремих проектів з урахуванням їхніх особливостей та досвіду й мотивів інвестора. При цьому слід враховувати, що нормативне значення періоду окупності знаходиться в зворотній залежності від нормативних вимог до рентабельності інвестицій.

Розглянемо визначення періоду окупності витрат на прикладі інвестиції з наступними параметрами (табл.1).

Таблиця 1 – Вихідні дані щодо щорічних доходів та витрат за інвестицією

Назва показника	Період					
	0	1	2	3	4	5
Щорічні доходи, тис. грн. од.	-	80	80	80	60	50
Витрати, тис. грн. од., амортизаційні відрахування	0	30 10	40 10	50 10	40 10	40 10
Річні платежі (П + Ам), тис. грн. од.	-	60	50	40	30	20
Накопичені платежі, тис. грн. од.	-	60	110	150	180	200

Термін окупності міститься між двома періодами: попередній дорівнює $T_n = 2$ та наступний $T_n = 3$. Між цими періодами відбувається переломний етап динаміки накопиченого грошового потоку від від'ємного значення в $T = 2$ до позитивного в $T = 3$ ($125,93 > 100$).

На основі розглянутих підходів здійснюється розрахунок дисконтованого періоду окупності, який враховує вплив фактору часу на вартість платежів. Дисконтований період окупності (*discounted payback period*) на основі накопичених потоків визначається виходячи з рівняння:

$$B = (D_1 - V_1) \cdot (1+i)^{-1} + (D_2 - V_2) \cdot (1+i)^{-2} + \dots + (D_T - V_T) \cdot (1+i)^{-T}.$$

У випадку, коли інвестиції здійснюються в декілька етапів рівняння має вигляд:

$$\sum_{j=0}^k B_j (1+i)^{-j} = \sum_{j=1}^T (D_j - V_j) \cdot (1+i)^{-j}. \quad (15)$$

Як видно з рівняння, термін відшкодування визначається періодом від початку реалізації проекту до переломного моменту в динаміці чистої дисконтованої вартості, визначеної зростаючим підсумком. Розглянемо визначення дисконтованого періоду окупності на умовах попереднього прикладу.

Обов'язковим є приведення до справжньої вартості як інвестованого капіталу, так і суми грошового потоку. Приведення здійснюється диференційовано щодо кожного етапу подальшого інвестування. Для розрахунку показника ефективності інвестицій як ставки відсотка, яка вибирається для дисконтування, можуть бути використані: – середньозважена вартість капіталу; – середня депозитна або кредитна ставка; – індивідуальна норма прибутковості; – рівень ризиків і ліквідності інвестицій і т. д.

Таблиця 2 – Визначення дисконтованого періоду окупності інвестиційного проекту

Період	0	1	2	3	4	5
$D_j - V_j$ річні	-	60	50	40	30	20
$(1+i)^{-n}$ $i=10\%$		0,9091	0,8265	0,7513	0,6830	0,6209
$(D_j - V_j)(1+i)^{-n}$		54,55	41,33	30,05	20,49	12,42
$(D_j - V_j)(1+i)^{-n}$ накопичені		54,55	95,88	<u>125,93</u>	146,42	158,84

$T_{ок} = 3$ роки

Період окупності на основі розглянутих підходів можна встановити графічно (рис. 4).

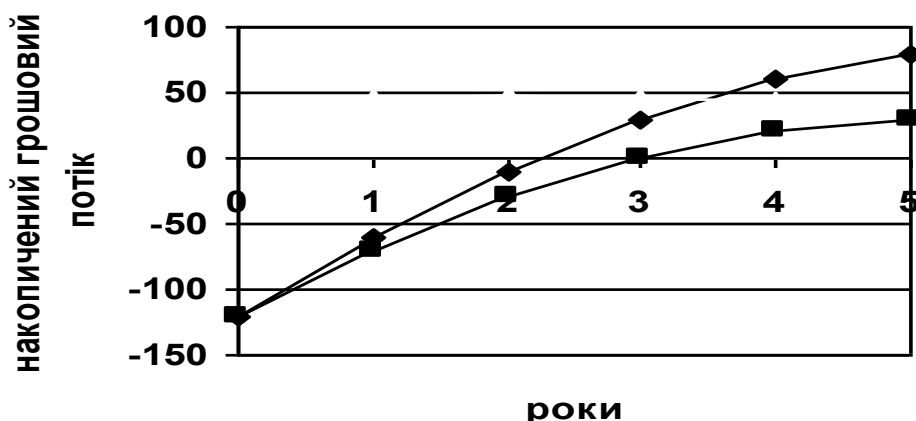

Рисунок 4 – Динамічний метод встановлення періоду окупності

Показник окупності використовується завжди при розробці інвестиційного проєкту та при прийнятті рішення. Але він має суттєві недоліки, які викривляють уявлення про ефективність. Вони пов'язані з тим, що при формуванні періоду окупності не враховуються чисті доходи за його межами. В той же час вони можуть суттєво відрізнятися у різних проєктах. Внаслідок цього можливе появлення наступних помилок: альтернативні інвестиції з однаковими термінами окупності вважаються рівновигідними; інвестиції з терміном окупності більшим ніж нормативний максимально допустимий завжди оцінюються як не вигідні; інвестиції з коротким терміном окупності завжди мають перевагу над інвестиціями з довшим терміном.

Значення дисконтованого показника окупності, як й чистої дисконтованої вартості, залежить від рівня відсоткової ставки, яку покладено в основу врахування фактору часу. Тому при різних відсоткових ставках буде отримано різні значення періоду окупності.

3.5 Визначення граничних параметрів інвестиційного проєкту

Оцінка інвестиційної привабливості проєктів становить характеристику, отриману під час підбивання підсумків економічного аналізу результатів діяльності підприємства. Вона відображає якісні та кількісні відмінності виробничого об'єкта від інших компаній за певний період. Очевидно, що оцінку інвестиційної привабливості можна охарактеризувати, як аналітичну процедуру розрахунку ступеня потенційної ефективності капіталовкладення і як висновок – щодо рівня та динаміки показників, які відображають рівень привабливості об'єкта інвестування. Підприємство і власник капіталу мають особисті сподівання щодо результатів перспективної інвестиції. Інвестор оцінює рівень інвестиційної привабливості потенційних підприємств-реципієнтів, а останні, своєю чергою, розглядають можливі умови залучення капіталу. Тільки за збігу їхніх інтересів уможливується здійснення процесу інвестування.

Граничні параметри змінних – це параметри, відносно значень яких інвестиція не надає прибутків, але ще залишається вигідною. Визначення таких параметрів проекту доповнює розрахунок економічної ефективності. Формулювання граничних параметрів може здійснюватися

- ✓ відносно оцінки окремої інвестиції;
- ✓ порівняння альтернативних варіантів інвестування.

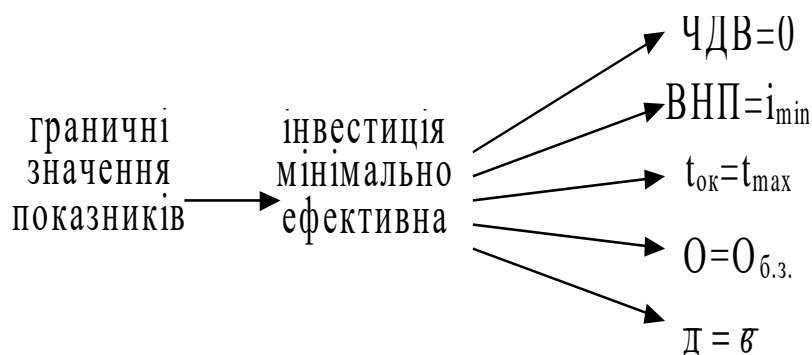
Відносно окремої інвестиції умову розкриття граничних параметрів можна представити у вигляді:

$$\text{доходи} = \text{витрати}$$

*інвестиція вже не прибуткова,
але ще не збиткова*

Ця умова при використанні різних критеріїв оцінки ефективності конкретизується через наступні рівняння:

В якості граничних параметрів інвестиції можна розглядати показники наведені в таблиці 3.

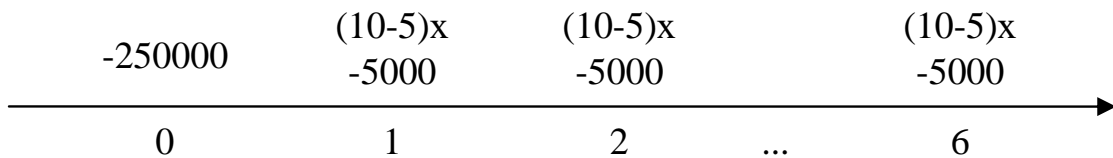
Таблиця 3 – Параметри інвестиції, що обумовлюють граничний рівень ефективності

Граничні параметри інвестиційного процесу	
припустимі максимальні значення	припустимі мінімальні значення
✓ собівартість одиниці продукції; ✓ річні витрати; ✓ вартість інвестиційного об'єкту; ✓ вартість ресурсів, що використовуються; ✓ процентна ставка, що характеризує вартість (прибутковість капіталу).	✓ ціна одиниці створюваної продукції; ✓ обсяг виробництва продукції; ✓ тривалість використання об'єкту; ✓ річні прибутки.

Приклад. Визначити граничний обсяг випуску продукції, граничну собівартість одиниці продукції і граничну ціну одиниці продукції.

Визначимо граничний обсяг виробництва:

Параметр	Значення
$V_{\text{інв.}}$	250,0
O	$O_{\text{кр}} = ?$
$C_{\text{од.}}$	5,0
$\Pi_{\text{од.}}$	10
$V_{\text{пост.}}$	5,0
i	10,0
t	6

$$ЧДВ = -250000 + [(10-5)x - 5000] \frac{(1+0,1)^6 - 1}{(1+0,1)^6 \cdot 0,1}$$

$$-250000 + (5x - 5000) \cdot 4,3553 = 0$$

$$5x - 5000 = 5740,33$$

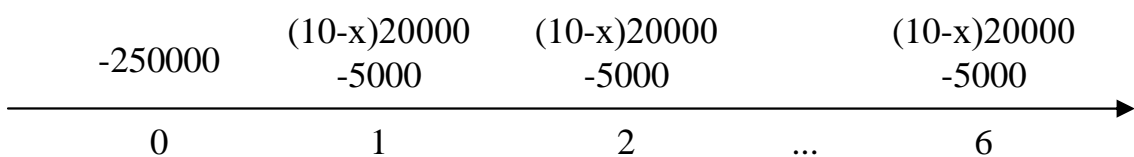
$$5x = 6240,33$$

$$x = 1248,1 \text{ шт./рік}$$

Висновок: якщо обсяг виробництва дорівнюватимуть 12 481 шт. / рік, то $NPV = 0$, тобто дисконтовані доходи дорівнюють дисконтованим витратам.

Визначимо граничну собівартість одиниці продукції:

Параметр	Значення
$V_{\text{інв.}}$	250,0
O	20 000
$C_{\text{од.}}$	$C_{\text{од.}} = ?$
$\Pi_{\text{од.}}$	10
$V_{\text{пост.}}$	5,0
i	10,0
t	6

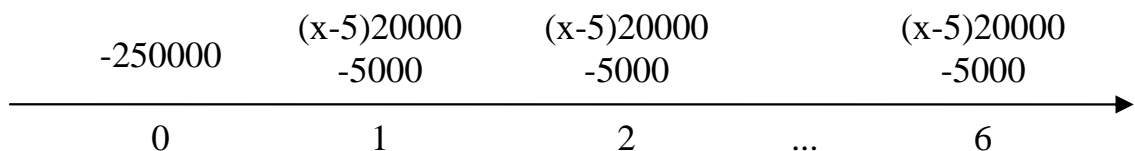

$$\begin{aligned}
 ЧДВ &= -250000 + [(1-x)20000 - 5000] \frac{(1+0,1)^6 - 1}{(1+0,1)^6 \cdot 0,1} \\
 &= -250000 + (195000 - 20000) \cdot 4,3553 = 0 \\
 195000 - 20000 &= 57403,3 \\
 20000 &= 13759,67 \\
 x &= 7,29\%
 \end{aligned}$$

Висновок: якщо собівартість одиниці продукції буде дорівнювати 7гр. од./од., то NPV = 0, тобто дисконтовані доходи дорівнюють дисконтованим витратам.

Визначимо мінімальне значення ціни одиниці продукції:

Параметр	Значення
$B_{\text{інв.}}$	250,0
O	20 000
$C_{\text{од.}}$	5,0
$\Pi_{\text{од.}}$	$\Pi_{\text{од. (мін.)} = ?$
$B_{\text{пост.}}$	5,0
i	10,0
t	6

$$\begin{aligned}
 ЧДВ &= -250000 + [(x-5)20000 - 5000] \frac{(1+0,1)^6 - 1}{(1+0,1)^6 \cdot 0,1} \\
 &= -250000 + (20000 - 10500) \cdot 4,3553 = 0 \\
 20000 - 10500 &= 5740,33 \\
 20000 &= 16240,66 \\
 x &= 8,12\%
 \end{aligned}$$

Висновок: якщо ціна одиниці продукції буде дорівнювати 8,12 гр. од., то NPV = 0, тобто дисконтовані доходи дорівнюють дисконтованим витратам.

Вартість інвестиційного капіталу можна розглядати як міру прибутковості підприємства, тобто існує пряма залежність між вартістю інвестиційного капіталу та внутрішньою нормою доходності інвестицій (IRR). Якщо IRR перевищує вартість інвестиційного капіталу, то фірма одержує більше, ніж витрачає на залучення коштів. І навпаки, якщо IRR від інвестицій нижче вартості залученого капіталу, це означає, що фірма одержує менше, ніж витрачає на залучення коштів, і тоді не варто здійснювати інвестування. Отже, існує проста взаємозалежність між IRR, вартістю капіталу та доцільністю проекту: якщо IRR вище за вартість інвестованого капіталу – то проект прибутковий, якщо ні – то збитковий.

Вартість капіталу можна також розглядати і як премію за ризик, яку інвестори на ринку пов'язують із фірмою або цінними паперами. Премія за ризик - це додаткова необхідна ставка доходу, що має бути заплачена понад безпечну ставку. Чим вища премія за ризик, тим ризикована фірма або цінні папери. І навпаки, чим нижча премія за ризик, тим менш ризикована фірма або активи. Крім рівня прибутковості та ризику, на вартість інвестиційного капіталу впливає і те, які джерела фінансування залучаються для реалізації інвестицій, бо ціна власних (прибутку), боргових (банківські позички, емісія облігацій) та залучених (емісія привілейованих та звичайних акцій) ресурсів різна.

Система показників оцінки ефективності інвестиційних проєктів може бути розбита на дві групи показників: статичні та динамічні показники:

- **статичні показники** дають більш грубу оцінку, оскільки не враховують ефект зміни вартості грошей у часі; вони простіше в розрахунках і тому використовуються для попередньої оцінки інвестиційного проєкту, а також в тих випадках, коли потрібно швидко порівняти між собою різні інвестиційні проєкти по якому-небудь одному параметру;

- **динамічні показники** орієнтовані на облік зміни вартості грошей у часі, таким чином, вони дозволяють проводити оцінку ефективності на основі аналізу вхідних і вихідних грошових потоків, що відносяться до різних періодів часу, - це дозволяє проводити більш точну оцінку, оскільки можливо оцінити вплив ризиків на прибутковість інвестиційних проєктів.

Для оцінки інвестиційних проєктів в умовах невизначеності і ризику існують наступні спеціальні методи:

1. Аналіз ставки дисконтування з виправленням на ризик. Найчастіше застосовуваний підхід. Ставка дисконтування з виправленням на ризик розраховується як сума ставки по безпечних вкладеннях і виправлення на ризик. Основна перевага методу в тому, що він ґрунтується на добре відомих законах функціонування ринку капіталу (на моделі визначення ціни капітальних активів). Користуючись цим методом, підприємство оцінює інвестиційні пропозиції так, як це зробили б самі акціонери. Недоліки методу: Під ризиком у цій моделі вважають ступінь відхилення фактичної прибутковості інвестицій від середньо ринкової. У реальному ж житті ризик більше асоціюється в менеджерів з небезпекою втрат або, у крайньому випадку, з імовірністю недоодержання очікуваних доходів.

2. Аналіз методу достовірних еквівалентів. Замість того щоб міняти ставку дисконтування, багато дослідників пропонують коригувати самі грошові потоки, розраховавши достовірні еквіваленти невизначених грошових потоків. Достовірний еквівалент невизначених грошових потоків це такі певні грошові потоки, корисність яких для підприємства точно така сама, як і корисність невизначених грошових потоків. А. Використання як достовірний еквівалент математичного очікування грошових потоків. Щоб зробити виправлення на ризик, знаходять математичне очікування грошових потоків для кожного моменту часу Б. Метод стану переваги. Якщо достовірний еквівалент дорівнює математичному очікуванню грошових потоків, то цінність грошей залежить лише від імовірності настання кожного можливого стану природи. Навпаки, в основі методу стану переваги лежить припущення про різну корисність грошових потоків для підприємства в різних ситуаціях.

3. Аналіз методів прийняття рішень без використання чисельних значень імовірності. На практиці часто трапляються ситуації, коли оцінити значення ймовірності події надзвичайно складно. У цих випадках часто застосовують методи не кількісного значення, а імовірності:

- ✓✓ максимакс - максимізація максимального результату проєкту;
- ✓✓ максимін - максимізація мінімального результату та проєкту;
- ✓✓ мінімакс - мінімізація максимальних втрат;
- ✓✓ компромісний - критерій Гурвіца: зважування мінімального й максимального результатів проєкту.

В курсовій роботі необхідно також визначити основні граничні параметри за проєктом, що розглядається, та зробити висновки.

4 РОЗРОБКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Інвестиційна пропозиція, як одна з форм інвестиційного проєкту, призначена для пошуку потенційного інвестора та формування в нього зацікавленості в здійсненні інвестиції. При розробці інвестиційної пропозиції необхідно на основі інформації попередніх розділів коротко (на 2-3 стор.) викласти зміст інвестиційного проєкту та результати його здійснення. ([6], с. 12).

Матеріали, що обґрунтовують інвестиції на проєкти, рекомендується готувати в прийнятій у всьому світі формі бізнес плану (бізнесу-проспекту) проєкту, який повинен дати можливість інвестору зробити комплексну оцінку проєкту і насамперед показати, що інвестування проєкту вигідне і надійне.

Бізнес-план розробляється і коректується в три етапи. На першому – попередній варіант для оцінки і відбору проєктів для подальшого опрацювання (бізнес-проспект); на другому – остаточний варіант для вибраних проєктів; на третьому етапі здійснюється періодичне коректування бізнес плану.

У випадку, коли розробляється повний комплексний бізнес-план розвитку організації загалом, рекомендується наступний порядок:

- бізнес-плани дочірніх підприємств;
- детальне опрацювання конкретних бізнес-проектів фірми;
- бізнес програми діяльності фірми у напрямках (маркетинг, виробництво, фінанси, транспорт та ін.);
- комплексний бізнес-план розвитку організації.

5 РЕКЛАМНИЙ ПРОСПЕКТ

Рекламний проспект являє собою стислу інформацію про проєкт (1 с.). Він повинен бути максимально наочним, компактним, простим у сприйнятті й аргументованим. Для поширення в засобах інформації: пресі, радіо, телебаченні. Його призначенням є пошук інвестора.

Резюме інвестиційного проєкту – це стислий опис інвестиційної пропозиції - Воно повинно захопити увагу потенційного інвестора так, щоб він був зацікавлений продовжити більш детальне знайомство з вашою компанією. Необхідно враховувати, що потенційні інвестори, як правило, обмежені в часу для вивчення нових інвестиційних можливостей, а отже, найбільше мабуть, що вони прочитають тільки резюме.

Резюме повинно в стислій формі описувати всі ключові елементи Інвестиційної пропозиції і повинно бути побудовано таким чином, щоб потенційний інвестор міг знайти для себе відповіді на такі ключові питання: *Які можливості одержання прибутку на інвестований капітал? Чи існує потенціал росту і потреби на ринку? Яку частку на ринку може зайняти ваша компанія, які конкурентні переваги і як вони можуть бути реалізовані для досягнення поставлених цілей? Яка кваліфікація вашої керуючої команди і який досвід роботи в дане галузі ви маєте? Які потреби у фінансуванні, умови притягнення капіталу і стратегія виходу з проєкту?*

В рекламному проспекті необхідно коротко та переконливо довести потенційному інвестору, що ваша компанія конкурентоспроможна і має значний потенціал розвитку, а ваша стратегія і конкурентні переваги спроможні забезпечити сильні позиції на ринку в майбутньому, а необхідний капітал буде використаний по призначенню і принесе прибуток інвесторам.

6. ВИСНОВКИ ПО РОБОТІ

У висновках необхідно проаналізувати результати розрахунків показників економічної ефективності інвестиційного проєкту. Обґрунтувати перевагу показників, відібраних у якості переважних та на підставі аналізу зробити висновок про доцільність здійснення капіталовкладень. Обсяг висновків повинен складати 2–3 сторінки. Слід висловити власну позицію щодо обрakovаних показників ефективності інвестицій урахувати всі фактори, які можуть вплинути на ефективність проєкту, оцінити можливі ризики.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Аналіз інвестиційних проєктів: практикум для ст-ів ВНЗ / А. В. Череп, В. З. Бугай, Є. Л. Білий, А. В. Бугай. — К. : Кондор, 2017. — 260 с.
2. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз : Навч. посіб. / І. М. Боярко, Л. Л. Гриценко. — К. : Центр учбової літератури, 2011. — 400 с.
3. Бутко М. П. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.]; за заг. ред. М. П. Бутка. — К. : Центр учбової літератури, 2018. — 480 с.
4. Вовчак О.Д. Інвестиційний менеджмент: підручник / Вовчак О. Д., Руцишин Н. М.; Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. - 463 с.
5. Гуляєва Н.М. Інвестиційний менеджмент: методика розв'язання практичних завдань : навч. посіб. / Н.М. Гуляєва, І.М. Вавдійчик ; за заг. ред. Н.М. Гуляєвої. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. — 220 с.
6. Гуляєва Н.М. Інвестиційний менеджмент: методика розв'язання практичних завдань: навч. посіб. / [Н. М. Гуляєва, І. М. Вавдійчик]; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. Н. М. Гуляєвої; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ: КНТЕУ, 2015. - 219 с.
7. Гуторов О.І. Інвестиційний менеджмент: курс лекції / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т. — Х.: ХНАУ, 2014. — 202 с.
8. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / Школа І. М. [та ін.]; Чернів. торг.-екон. ін-т КНТЕУ. - Чернівці: Місто, 2015. - 367 с.
9. Інвестування: Навч.посіб./ В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда/ За заг.ред. В.М. Гриньової . — Х.:ВД «ІНЖЕК» . — 2013. Інвестиційний портфель : методи формування та управління . — [Електронний ресурс]. — URL: https://studme.com.ua/19240701/investirovanie/investitsionnyu_portfel_metody_formirovaniya_upravleniya.htm
10. Костюкевич Р. М. Інвестиційний менеджмент . Навчальний посібник. — Рівне: НУВГП, 2011. — 270 с.
11. Лактіонова О. А. Навчальний посібник з дисципліни «Інвестування» / О. А. Лактіонова. — Вінниця: «Донецький національний університет імені Василя Стуса» 2019. - 256 с.
12. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність : підруч. [для студ. вищ. навн. закл.] / Т. В. Майорова. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 472 с
13. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. Навч. посібник. — Київ: ЦУЛ, 2014. — 376 с.
14. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник. / Т.В. Майорова. — К.: «Центр навчальної літератури», 2004. — 376 с.
15. Матюшенко І.Ю, Міжнародний інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / Матюшенко І. Ю.; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. - Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. - 518 с.
16. Мордань Є. Ю. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Інвестування» / укладачі: Є. Ю. Мордань, І. І.

- Рекуненко, О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 92 с
- 17.Обушна Н.І. Державне регулювання прямих іноземних інвестицій¹ в Україні : монографія / Н.І. Обушна, Т.В. Мацибора. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 338 с.
  - 18.Пересада, А.А. Портфельне інвестування [Текст] : навч. посібник / А.А.Пересада, О.Г.Шевченко, Ю.М.Коваленко, С.В.Урванцева. – К.: КНЕУ. – 2014. – 408 с.
  - 19.Петренко Н. О. Управління проектами: навчальний посібник / Н. О. Петренко, Л. О. Кустріч, М. О. Гоменюк. - К. : ЦУЛ, 2016. - 244 с.
  - 20.Пономаренко В.С. Реальне інвестування суб'єктів господарювання: Навч. посібн. / В.С. Пономаренко, О.М. Ястремська. – Харків: ХДЕУ, 2000. – 168 с
  - 21.Портфельне інвестування: навч. посібник / А.А. Пересада, О.Г. Шевченко, Ю.М. Коваленко, С.В. Урванцева. – К.: КНЕУ, 2004. – 408 с.
  - 22.Редзюк Є.В. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. для студентів ВНЗ, які навчаються за екон. напрямками підгот. / Редзюк Є. В. - Київ: НАКККіМ, 2014. 287 с.
  - 23.Садловська І. П. Інвестиційний менеджмент : навч. посібник / І. П. Садловська. – К. : Кондор, 2011. – 212 с.
  - 24.Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник.2-ге вид. доп. і перероб. – К.: ЦП «Компринт», 2018 – 350 с.
  - 25.Ткаленко Н. В., Ремньова Л. М., Маргасова В. Г., Виговська В.В., Ніколаєнко Ю. В. (2016). Інвестиційний менеджмент : навч. посіб.,– К., – 232 с.
  - 26.Управління проектами: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / [М. Ажажа та ін.] ; під ред. С. Чернова [та ін.]. – Запоріжжя : РВВ ЗДІА, 2015. – 349 с.
  - 27.Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: Навч. посібн. – К.: Знання-Прес, 2003. – 622 с
  28. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
  29. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua/>
  30. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій <http://www.minregion.gov.ua>
  - 31.Офіційний сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України. URL : <http://www.ukrproject.gov.ua>
  32. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua>
  - 33.Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. – URL : <https://www.nfp.gov.ua>

Додаток А

Прогноз обсягів реалізації продукції

Показники	Роки
Оптова ціна, грн.	
Обсяг реалізації в натуральному виразі	
Обсяг реалізації у вартісному виразі, грн.	

Додаток Б

Календарний план виконання робіт

№	Найменування робіт та основних етапів їхнього виконання	Вартість етапу, млн. грн.	%	Терміни виконання		Відповідальний виконавець
				Початок	Закінчення	

Зразок оформлення титульного листа роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра міжнародного бізнесу та фінансів

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Управління інвестиційним капіталом»

на тему: Обґрунтування параметрів інвестиційного проекту, що
здійснюється на (назва підприємства)

Студента (ки)

_____ курсу _____ групи
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник:

д.е.н., проф. Федоренко І.А.

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

м. Харків – 2021 рік

Навчальне видання

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ КАПІТАЛОМ

Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи
для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
та економічних і менеджерських спеціальностей

Укладачі:

ФЕДОРЕНКО Ірина Анатоліївна
НОСИРЄВ Олександр Олександрович

Відповідальний за випуск СИСОЄВ В. В.
Роботу рекомендував до друку (експерт РВР) РАЙКО Д. В.

В авторській редакції

План 2021 р., поз. 162

Підп. до друку 29.06.2021 р.
Гарнітура Times New Roman.
Формат 60×84/16. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. – 1,55. Наклад 80 прим.

Видавничий центр НТУ «ХПІ».
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Друкарня НТУ «ХПІ», 61002, м. Харків, вул. Кирпичова, 2
